

हृदयोदङ्कसंस्थानं कृतान्तानायसन्निभं । शरीरा
खनतुण्डायं प्राप्यामुं शर्म दुर्लभं ॥ ८३ ॥

हृदेत्यादि । अमुं पक्षिणं प्राप्य कीदृशं हृदयोदङ्कसंस्थानं ज० म०
उदञ्चयते आकृष्यते अनेनेति उत्पूर्वाद् अनेनेति रुदङ्कोदकदति
घञ् निपात्यते हृदयस्योदङ्कः संदंशः तत्संस्थानं तत्सदृशं कृता
न्तानायसन्निभं यमजालतुल्यं तत्प्रविष्टस्य दुःखेन निर्गमत्वात्
जालमानायदति नयतेराङ्पूर्वात्करणे घञ् निपात्यते आख
न्यते येन तुण्डाग्रेण खनोघच् शरीरस्याखनं तादृक् तुण्डायं
यस्येति प्राप्य शर्म सुखं दुर्लभं कृत्स्नलभ्यं ईषदित्यादिना खल्
अत्र करणाधिकरणयोश्चेति निवृत्तं तयोरेव कृत्यकखलरथा
दति योज्यं उपसर्गात् खलघञोरिति प्राप्तस्य नुमः नमुदुर्भ्या
मिति प्रतिषेधः ॥ ८३ ॥

हृदेत्यादि । अमुं पक्षिणं प्राप्य अस्माकं शर्म सुखं दुर्लभं दुः म०
खेन लभ्यतदति ईषदुःसोरिति खल् अमुं कीदृशं हृदयोदङ्कसं
स्थानं हृदयमुदच्यते ऊर्द्धमाकृष्यते येन तादृशं संस्थानमाकृति
र्यस्य तं ऊर्द्धहृदयाकृतिमित्यर्थः हृदयोदङ्ककाकृतिमिति वा
उत्पूर्वाद् अनेनेति करणे घञ् चजाः कणाविति कलं गत्यर्थस्याञ्चतेः
समकृत्वाभावात् अङ्गधातोरूपमित्यन्ये कृतान्तानायसन्निभं यम
जालसदृशं जाले प्रविष्टस्य दुःखेन निर्गमदति भावः आनीयते
ऽनेनेति आनायो जालं करणे घञ् आनायः पुंसि जालं स्यादित्य
अरः शरीराखनतुण्डायं आखन्यते समन्तादिदार्यते येन त
दाखनं करणेऽल् शरीरस्याखनं तुण्डायं यस्य तं आखरेति
पाठे खनोड्डरेति डरः ॥ ८३ ॥